

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 17. novembra 2011 (21.11)
(OR. en)**

16709/11

SAN 239

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov (časť I)/Rada
Predmet: ZASADNUTIE RADY PRE ZAMESTNANOSŤ, SOCIÁLNU POLITIKU,
ZDRAVIE A SPOTREBITEĽSKÉ ZÁLEŽITOSTI, KTORÉ SA USKUTOČNÍ
1. A 2. DECEMBRA 2011

Návrh záverov Rady o prevencii, včasnej diagnostike a liečení chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí
– *prijatie záverov Rady*
(verejná diskusia podľa článku 8 ods. 2 rokovacieho poriadku Rady
[na návrh predsedníctva])

1. Pracovná skupina pre verejné zdravie rokovala o návrhu záverov Rady uvedenom v prílohe a dosiahla o ňom dohodu.
2. COREPER sa vyzýva, aby potvrdil dohodu pracovnej skupiny a predložil návrh záverov Rade EPSCO na prijatie na jej zasadnutí 2. decembra 2011.
3. Rada sa vyzýva, aby návrh záverov prijala a zaslala ho na uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh záverov Rady

o prevencii, včasnej diagnostike a liečení chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. PRIPOMÍNA, že podľa článku 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa pri stanovovaní a uskutočňovaní všetkých politík a činností Únie zabezpečí vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia. Činnosti Únie, ktoré dopĺňajú vnútroštátne politiky, sa zameriavajú na zlepšenie verejného zdravia, prevenciu ľudských chorôb a ochorení, a odstraňovanie zdrojov nebezpečenstva pre telesné a duševné zdravie;
2. PRIPOMÍNA závery Rady zo 7. decembra 2010 „Inovačné prístupy ku chronickým ochoreniam v oblasti verejného zdravia a systémov zdravotnej starostlivosti“¹;
3. PRIPOMÍNA závery Rady z 2. júna 2004 o astme u detí²;
4. PRIPOMÍNA politické vyhlásenie o prevencii a kontrole neprenosných ochorení zo zasadnutia na najvyššej úrovni Valného zhromaždenia, ktoré Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov prijalo 19. septembra 2011³;
5. PRIPOMÍNA Rámcový dohovor WHO o kontrole tabaku;

¹ Ú. v. EÚ C 74, 8.3.2011, s. 4.

² 9507/04 (Presse 163).

³ Organizácia Spojených národov A/RES/66/2 (A/66/L.1).

6. PRIPOMÍNA odporúčanie Rady 2009/C 296/02 z 30. novembra 2009 o prostredí bez dymu⁴;
7. VÍTA existujúce siete a spojenectvá, akými sú napríklad Globálna európska sieť pre alergiu a astmu (GA²LEN) a Globálna aliancia proti ochoreniam dýchacieho ústrojenstva (GARD), ktoré sa vytvorili v roku 2004 a 2006 s cieľom skúmať a znižovať zaťaženie a zlepšiť včasné odhaľovanie a náležité liečenie chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva v EÚ;
8. VÍTA výsledky týchto konferencií:
 - paneurópskeho procesu WHO v oblasti životného prostredia a zdravia, ktorého úlohou je zabezpečiť bezpečnejšie prostredie pre deti, a piatej konferencie ministrov o životnom prostredí a zdraví, ktorá sa konala 10. – 12. marca 2010 v Parme (Taliansko),
 - konferencie expertov s názvom „prevencia a kontrola astmy a alergie u detí v EÚ z hľadiska verejného zdravia: naliehavá potreba riešenia nedostatkov“, ktorá sa konala 21. a 22. septembra 2011 v hoteli Ossa v poľskej Varšave, na ktorej sa zdôraznila naliehavá potreba zlepšiť prevenciu, včasné zistenie a liečenie chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí prostredníctvom riešenia problému týchto ochorení v rámci politiky v oblasti zdravia na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ. V tejto súvislosti by sa mala rozvíjať spolupráca medzi členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami týkajúca sa zlepšenia a podpory siete národných centier;
9. ZDÔRAZŇUJE, že chronické ochorenia dýchacieho ústrojenstva sú najčastejšími neprenosnými ochoreniami detí;

⁴ Ú. v. EÚ C 296, 5.12.2009, s.4.

10. ZDÔRAZŇUJE, že astma a alergická rinitída sú najčastejšími chronickými ochoreniami dýchacieho ústrojenstva detí a že astma je najčastejšou príčinou, v dôsledku ktorej musia byť deti ošetrované na úrazovej ambulancii a hospitalizované;
11. ZDÔRAZŇUJE, že výskyt ochorení dýchacieho ústrojenstva detí sa v Európskej únii v posledných desaťročiach zvýšil a že monitorovanie, ktoré sa vykonáva v celej EÚ, týkajúce sa výskytu, závažnosti, druhu ochorení, zmien alergénov a vystavenia dráždivým látkam je nedostatočné;
12. ZDÔRAZŇUJE, že nestanovenie diagnózy chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí a nevykonanie liečenia týchto ochorení má za následok hospodárske a sociálne zaťaženie, ktoré je možné znížiť prevenciou, včasnou diagnostikou a liečením;
13. BERIE NA VEDOMIE existenciu nerovností, pokiaľ ide o prístup k prevencii, včasnej diagnostike a liečeniu chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí medzi členskými štátmi EÚ, ako aj v rámci nich;
14. ZDÔRAZŇUJE, že najväčším rizikovým faktorom šírenia chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva je kombinácia genetickej náchylnosti s vystavovaním sa vplyvu životného prostredia, akým je vdychovanie látok a častíc, napríklad tabakového dymu v prostredí, vzduchu nízkej kvality vo vnútorných priestoroch a znečisteného vonkajšieho ovzdušia;
15. ZDÔRAZŇUJE, že podmienky pred narodením a v ranom detstve majú vplyv na zdravie v dospelosti; preto je dôležité chrániť tehotné ženy a deti pred negatívnymi vplyvmi faktorov životného prostredia vrátane vystavenia tabakovému dymu;

16. UZNÁVA, že nepretržité zdravotné vzdelávanie detí, rodičov a učiteľov a odborná príprava zdravotníckeho personálu zohrávajú kľúčovú úlohu pri prevencii a liečení chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí. Zvyšuje sa nimi informovanosť jednotlivcov a zlepšuje sa ich postoj zameraný na zdravie, pričom sa uľahčuje monitorovanie chronických ochorení zo strany zdravotníckeho personálu;
17. UZNÁVA, že dôležitým prvkom prevencie a liečenia chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí je riadenie seba samého a účasť detí na rozhodnutiach v oblasti zdravotnej starostlivosti, ktoré sa ich týkajú, a to pri zohľadňovaní ich veku a vyspelosti, ako aj aktívne zapájanie rodičov a rodiny;
18. UZNÁVA, že prevencia, včasná diagnostika a liečenie chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva má pozitívny vplyv na vývoj dieťaťa, kvalitu života a že prispieva k aktívnemu a zdravému detstvu a zdravému starnutiu. Preto je dôležité, aby sa vytvorili nové nástroje na zlepšenie prevencie, včasnej diagnostiky a liečenia chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí používaním postupov „zdravotnej starostlivosti vhodnej pre deti“ a „zdravia vo všetkých politikách“, a to najmä v rámci politik v oblasti zdravotníctva, vzdelávania, životného prostredia, výskumu, zamestnanosti a sociálnych politik;
19. VYZÝVA členské štáty, aby:
 - náležite zohľadnili prevenciu, včasnú diagnostiku a liečenie chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí vo vnútroštátnych a/alebo regionálnych a/alebo miestnych programoch v oblasti zdravia,

- zvýšili informovanosť verejnosti o chronických ochoreniach dýchacieho ústrojenstva detí a zlepšili znalosti a vzdelávanie detí, rodín, učiteľov, ako aj odbornú prípravu zdravotníckeho personálu, pokiaľ ide o ich úlohu, ktorú zohrávajú v oblasti prevencie, včasnej diagnostiky, liečenia a monitorovania chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí,
- pokračovali vo vykonávaní programov prevencie a ukončenia fajčenia pre tehotné ženy a rodičov, ako aj opatrení na zabránenie vystaveniu tehotných žien a detí tabakovému dymu, a to najmä doma a v uzavretých priestoroch, a v prípade potreby aby uvedené programy a opatrenia posilňovali,
- dodržiavali odporúčanie Rady o prostredí bez dymu⁵,
- posilňovali spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami, najmä s organizáciami pacientov a zdravotníckeho personálu na všetkých úrovniach starostlivosti vrátane primárnej prevencie a sekundárnej prevencie a zdravotnej starostlivosti,
- vymieňali si najlepšie postupy v súvislosti s prevenciou, včasnou diagnostikou a liečením chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva, ako aj údaje o ich rozšírení, výskyte a následkoch,
- posilňovali spoluprácu vnútroštátnych centier a podporovali existujúce medzinárodné výskumné siete v oblasti chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva,

⁵ Ú. v. EÚ C 296, 5.12.2009, s.4.

20. VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby:

- posilňovali úsilie vynakladané na znižovanie postihnutia a predčasných úmrtí v súvislosti s astmou prostredníctvom podpory najlepších postupov na medzinárodnej úrovni,
- podporovali vnútroštátne centrá a existujúce medzinárodné výskumné siete s cieľom nájsť nákladovo efektívne postupy použitím posúdenia zdravotníckej technológie na účely zlepšenia noriem systému zdravotnej starostlivosti týkajúcich sa chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva,
- vykonali prácu zameranú na lepšie pochopenie dôvodov zvýšenia výskytu chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí,
- v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami zlepšili informovanosť a znalosti o rozdieloch medzi regiónmi v Európe týkajúcich sa chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva detí,
- zlepšili znalosti a informovanosť príslušných zainteresovaných strán o účinkoch znečistenia ovzdušia a iných faktorov životného prostredia na ochorenia dýchacieho ústrojenstva a ich komorbidity,
- pokračovali v posilňovaní programov a politík na zlepšenie kvality vnútorného a vonkajšieho ovzdušia,
- podporovali účinnú kontrolu tabaku na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ a Rámcovým dohovorom WHO o kontrole tabaku a jeho usmerneniami, a zvažili jej posilnenie,

- zlepšili kvalitu vnútorného a vonkajšieho prostredia, v ktorom deti žijú a nabádali ich k fyzickej aktivite,
- zvažili používanie nástrojov elektronického zdravotníctva a inovačných technológií na účely prevencie, včasnej diagnostiky a liečenia chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva,
- nabádali k výskumu príčinných genetických a environmentálnych faktorov chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva a podporovali ho s cieľom prispievať k rozvoju prístupov odborne podloženej politiky a zabezpečiť rovnováhu financovania výskumu, pokiaľ ide o výskyt týchto ochorení a zaťaženie, ktoré spôsobujú,
- podporovali multisektorový prístup v sektoroch, akými sú sociálny sektor, sektor životného prostredia, výskumu, vzdelávania a zamestnanosti, na zlepšenie vplyvu politiky na zdravie v súvislosti s dýchacím ústrojenstvom,
- zaviazali organizácie zdravotníckeho personálu a pacientov k tomu, aby pracovali na posilnení postavenia pacientov v procese prevencie, včasnej diagnostiky a liečenia chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva,

21. VYZÝVA Európsku komisiu, aby:

- naďalej začleňovala otázky chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva do výskumu, programov a činností týkajúcich sa zdravia,

- podporovala členské štáty v:
 - rozvoji a vykonávaní účinných politík týkajúcich sa prevencie ochorení dýchacieho ústrojenstva detí prostredníctvom podpory vytvárania, hodnotenia a výmeny osvedčených postupov,
 - zlepšovaní vytvárania kontaktov medzi inštitúciami zodpovednými za vykonávanie vnútroštátnych a/alebo regionálnych a/alebo miestnych programov a výmenu skúseností a osvedčených postupov,
 - posilňovaní spolupráce vnútroštátnych centier a podpore existujúcich medzinárodných výskumných sietí v oblasti chronických ochorení dýchacieho ústrojenstva..
-